

Kék hírek

Úgy tűnik már sohasem érezhetik biztonságban magukat Szarvason az ittasan vezetők. Június 2-án délután fél négykor a rendőrájáró egy budapesti lakost fogott el, akiről kiderült alkoholt fogyasztott mielőtt a volán elé ült. Másnap a Deák Ferenc utcában ellenőrizték a rendőrök egy gépkocsivezetőt. A légalkohol szonda által mutatott alkoholfogyasztása indokolta tette, hogy a kapitányságon előállítsák.

Talán a fáradtság
Hétfőn hajnalban a Frankó Gumi Szerviz közelében történt balesetről érkezett bejelentés a Szarvasi Rendőrkapitányságra. Egy román allampolgár személygépkocsijával - valószínűleg a fáradtság okozta figyelemkihagyás miatt - letért a 44-es útról és egy villanyoszlopnak ütközött. A balesetben nem történt személyi sérülés.

Láttak, loptak, leléptek
Három lopásról számolt be a keddi sajtótájékoztatón Oltván Sándor rendőrkapitány. A Szentesi úti lógát melletti bekerített lovaspályáról 20 darab 2 méter hosszú oszlopot vittek el ismeretlenek az elmúlt héten.

Ki a legjobb sofőr?

Kerékpáros és gépkocsizó ügyességi versenyt rendez a Szarvasi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedérendészeti Osztálya, és a Városi Balesetmegelőzési Bizottság augusztus 20-án a Penny Market parkolójában. A kerékpáros versenyre bárki jelentkezhet, a gépkocsis versenyre azokat várják, akik rendelkeznek B kategóriás jogosítvánnyal. A rendezők azt javasolják, hogy kerékpárjukat hozzák magukkal a versenyezni kívánók, de gépjárműre nem lesz szükség, arról ők gondoskodnak. A gyakorlati versenyzést kiegészíti a közlekedés szabályaira vonatkozó teszt kitöltése.

Jelenkezni augusztus 15-ig lehet a Szarvasi Rendőrkapitányságon Szlovák Zsolt rendőr főtörzsőrmesternél, de nevezhetnek augusztus 20-án is 8 órától 9 óráig a verseny kezdetéig. A helyzeteket a rendezők jutalmazzák.

Békésszentandrásra a Gondalaposi üdülősor egyik nyaralójának udvaráról 8 horgászbótot, 8 orsót és egyéb kellékeket loptak el mintegy 200 ezer forint értékben. Szarvason, a Petőfi utcában egy kamion nyitott vezetőfülkéjéből - miközben a sofőr az árut pakolta - egy diplomata táskát, emeltek el a benne lévő iratokkal és 6000 forint készpénzzel.

Másnap elkapták
Július 30-ra virradó éjszaka betörték a gyomaendrői Taki kocsimába és onnan 32 ezer forint értékű szeszestalt, dohányárut vittek el. Másnap a rendőrök elfogták és előállították a békéstarhosi nevelőotthon egyik lakóját, aki nem tagadta, hogy ő jár múlt éjjel abban a kocsimában. Am a 17 éves fiú az augusztus elsejére virradó éjszakát ismét nem a számára kijelölt helyen töltötte, hanem az utcán, ahol egy Trabanthól ellopott egy akkumulátort, hangszórót és kazettákat. A rendőrök előtt most sem tagadott, sőt más büncselekmény elkövetését is beismerte. Ennek hatására a rendőrök indítványozták letartóztatását, amit a bíróság el is rendelt.

Ki a legjobb sofőr?

Kerékpáros és gépkocsizó ügyességi versenyt rendez a Szarvasi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedérendészeti Osztálya, és a Városi Balesetmegelőzési Bizottság augusztus 20-án a Penny Market parkolójában. A kerékpáros versenyre bárki jelentkezhet, a gépkocsis versenyre azokat várják, akik rendelkeznek B kategóriás jogosítvánnyal. A rendezők azt javasolják, hogy kerékpárjukat hozzák magukkal a versenyezni kívánók, de gépjárműre nem lesz szükség, arról ők gondoskodnak. A gyakorlati versenyzést kiegészíti a közlekedés szabályaira vonatkozó teszt kitöltése.

Jelenkezni augusztus 15-ig lehet a Szarvasi Rendőrkapitányságon Szlovák Zsolt rendőr főtörzsőrmesternél, de nevezhetnek augusztus 20-án is 8 órától 9 óráig a verseny kezdetéig. A helyzeteket a rendezők jutalmazzák.

Gyülekezetünk életében már kora tavasszal elkezdődik a nyári programoktervezése. Így volt ez idén is. Az egyházi esztendőnek Pünkösöd utáni időszakát egészen Adventig "ünneptelen" félévnek nevezzük. Mi viszont úgy véljük, hogy a keresztyén ember minden egyes napja igazi ünnep, az Istennek való hálaadás ideje, akár a nagyünnepi templomi Isten-tiszteleten, akár az otthoni, munkahelyi, vagy iskolai hétköznapok során.

Amikor a pedagógusok nagy része szabadságát tölti, mi, akiknek a hitoktatás terén legtöbbször csak a tanítási időn túli, fakultatív "szakköröszerű" lehetőség adatik, igyekszünk kihasználni a nyár két és fél-, három hónapi lehetőségét. Sok a csellengő gyerek, látjuk őket a Petőfi Iskola udvarán naponta összeverődni, nekik így telik a szünidő... Megpróbáljuk őket is megszólítani, valami külön, értelmesbb időtöltést ajánlani. Július 7-én az evangélikus Isten-tiszteletet igehirdetési alapigéje Márk evangéliuma 10. fejezetéből volt kijelölve: Jézus mondja: "Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket!" E gondolat alapján fogalom össze a nyár eddigi eseményeit és midazt, ami még előttünk áll.

Három amerikai keresztyén leány közreműködésével idén is megtartottuk, a már hagyományos angol nyelvi, és hittanos táborunkat városunk egyik legszébb részén, az újtemplomi templomkertben és gyülekezeti teremben. Annak a naponta több, mint 50 gyermeknek és fiatalnak itt volt az a "lelki tanórája", amit egy héten keresztül bejárunk. Naponta többször is intenzív angol nyelvi foglalkozásokon vehettek részt kicsik és nagyobbak egyaránt, szakképzett oktatók segítségével. Az

együttműködésükön - Jézus által mondott magyarázatok flanel-képes magyarázata, vagy az amerikai lányok keresztyén tanítást erősítő babjátéka - óvodások és nagyobb diákok együttesen vettek részt, majd megfelelő csoportokban beszéltek meg a tanulságokat. Nem titkolt célunk: a gyermekek és fiatalok Jézushoz vezetése, a keresztyén tanítás megismertetése, egyúttal a Jézus mellett való nagy döntés elősegítése, személyes beszélgetések által is.

Nagy segítségünkre voltak a Salgótarjánból jött egyetemisták: *Deme Dániel* (keresztyénmunkánk) művészi orgonajátékára bizonyára még sokáig fogunk emlékezni. Egy nagy problémánk volt: a szarvasi gyerekek közül jónéhányan egy-egy nap végén nem akartak hazamenni... Közben Betánia Szeretetotthonunk gyönyörű parkjában, a halastó környezetében táborozott a Zsibrikről (Dunántúl) jött szervenvelybetegék húsz fős - szabadulni vágyó - csoportja. Nyaranta meglátogatnak bennünket, miközben kajaktúrát teljesítenek a Körösökön. Gyülekezeti felügyelőnk: *Molnár Pál* és felesége *Magdi* koordinálásával, egyúttal oldalra segítőkésségükkel jött létre ez a szoros kapcsolat. Felejthetetlen számunkra az esti tábornút mellett

ti sok őszinte vallomás, mint egy-egy emberi sors, és a Jézusról tett biznyságtételek, mint a szabasulást egyetlen igazi lehetőség. Azóta felügyelő úr és felesége már újra találkoztak velük, ezúttal Zsibrikén, ahol ők tartották a naponként szokásos keresztyén tanítást.

Az angol nyelvi- és hittanos tábor után következő héten vonatra szálltunk: irány a Balaton. A Révfölöp melletti Pálkövén, családi nyaralónkban - amit még apósom épített - konfirmandus hét kezdődött. A tavalyi és idei konfirmandusok húsz fős csapata közül nyolcan még sohasem láthatták az egyre apadó magyar tengert... Az északi part viszont még mindig élvezhető fürdés szempontjából és ezt a csodálatosan szép idő közepette ki is használtuk. Jézus csodatétele, a béna meggyógyítása volt a hét témája. Láthatuk, hogy Jézus nemcsak meggyógyítja a bénaságából a beteget, hanem - mindenekelőtt megbocsátja bűneit. Vagyis teljes, lelki szellemi, testi gyógyulást tud adni annak, aki hittel kéri tőle. A sok együttlét, fürdés, más fiatalokkal való ismerkedés mellett emlékezetes marad számunkra az éppen kifogott 202 cm-es, 72 kg-os harcra. A szerencsés horgászok egész éjszaka horgásztak, de semmit sem fogtak. Reggel 9 óráig... Eszünkbe jutott Péter apostol csodálatos halgósága. Hasonlóképpen történt. És emlékezetes marad a néhány pillanat alatt ránk zúduló balatoni vihar is... (Akkor bizony mindnyájan behűzöttünk

a házba, még a sátorozók is. Bentről csodáltuk Istennek viharban is megmutató erejét, hatalmát.

Nem véletlenül volt téma másnap reggel: Jézus és tanítványai a viharos galileai tengeren. Jézus megkérdézi tanítványait: "Miért féltek kicsinyhitéűek?" Az új ismerősökkel együtt a tábornút mellett eltöltött utolsó estén mindeni elmondhatta az Istentől személyesen kapott bibliai üzenet alapján heti élményeit. Hála Istennek volt mit elmondani egymásnak!

Most még augusztusban következnek egy EKE (Evangélikusok Közössége az Evangéliumért) ifjúsági hét 4-től, majd egy EKE családos hét 11-től, mindkettő az Evangélikus Egyház piliscsabai, festői környezetben lévő missziói telepén. Még lehet jelentkezni az Újtemplomi Evangélikus Gyülekezet Lelkészi Hivatalában, személyesen, vagy hétköznapokon a 313-131-es telefonszámon.

Igyekeznünk kell, mert hamarosan vége a nyárnak, kezdődik a tanév. Addig is, míg belülről is megláthatjuk az ényviton a csodálatosan megújuló Szlovák iskolát, nem vesztegetjük az időt. Jézus mondja: "Én és az én atyám szüntelenül munkálkodunk!" (Elvezgett feladatainkhoz, szolgálatainkhoz küső segítséget senkitől nem kértünk. Azt valljuk, hogy Isten áldása a gyülekezet áldozatvállalásán keresztül mutatkozik meg életünkben.)

**Deme Zoltán
igazgató lelkész**

Keserédes jelentés a csángók világából

3. rész: a csángók prófétái

Minden csángó faluban akad egy-egy megszálott, aki életét teszi fel arra, hogy a csángó magyarság megmaradjon. Négy ilyenrel találkoztunk utunkon.

Janka, az üzletasszony

Vele az ojtói szoros Ojtó nevű falujában kerültünk kapcsolatba. Nem tartozik ugyan a csángók közé, székelynek vallja magát, faluját azonban végvárának tartja: Ojtó az legkeletibb székely falu, néhány száz lakossal. A település előregedett, mert a fiatalok - munkalehetőség híján - elköltöztek. Ezt akarja megakadályozni Janka asszony, úgy, hogy maga is meg tudjon élni.

Középen (hosszú ruhában) Janka asszony

Vendéglője festői környezetben, 1000 méter magas hegyek között fekszik. A vendéglátás kitűnő, az ételek finomak, a vendéglő barátságos. A bőséges ebéd után Janka asszony leült a vendégek közé, és változta életútját és elveit.

Ojtóban született és nőtt fel. Lánykorában egy beteg asszony gyermekeit gondozta, akinek halála után a gyermekek nevelője, majd nevelőanyja lett - Magyarországon. Itt élt több mint egy évtizedig. Életét az változtatta meg, hogy örökölt egy telket szülőhelyén. Válaszút elé került: vagy veszni hagyja örökségét, és a telken ortodox templom épül (ezek gombamód szaporodnak a magyarlakta területeken), vagy kezd vele valamit. Az utóbbit választotta. Férje nyugdíjba ment, és vállalta a gyerekek nevelését - Magyarországon. Ő pedig visszaköltözött Ojtóba, és hozzákezdett vendéglője építéséhez.

Építeni itthon sem egyszerű, Romániában még kevésbé az. Janka asszony hosszan eszeltte küzdelmát a hatóságokkal, az építőekkel, a pénztelenséggel. Sikeresen küzdött, a vendéglő áll. Igaz, egy infarktus volt az ára. Janka asszony módszere egyszerű és hatékony. Ha nem tudja leküzdeni a bürokrácia útvesztőit, egyszerűen áthágja azokat. Ha nem engedik megvalósítani elképzeléseit, megvalósítja engedély nélkül. A „nem lehet” kifejezést nem ismeri. Ma már megél a vendéglője. Mindez eddig tiszteletre méltó magánügy.

Janka asszony azonban magyar. Romániában magyar, aki magyar faluját meg akarja menteni az elnéptelenedéstől, elrománosodástól. Csak magyar munkásokat foglalkoztatott az építkezésen, és csak falu-

jabeli magyarokat alkalmaz a vendéglőben. 16 családnak ad munkát, és még többnek szeretne. Vallomása szülőföldjéről megható és felemelő. Nyár van, a tanítás szünetel, most együtt a család. Szeptemberig. Mert Janka asszonynak további tervei vannak; hosszú távú tervei, amelyek falujához kötik.

Csicso Antal, a népnevelő

Klézse egyik központi figurája. Ő vett minket gondozásba. A klézsei „magyar házbán”, amelyet jórészt ő harcolt ki és hozott létre, hosszas előadást tartott - önmagáról, meghurcoltatásáról, kibogozhatatlan politikai nézeteiről. Ezzel el is veszítette a társaság szimpátiáját, mert

Csicso Antal és „magyarjai”

szinte követhetetlen volt csapongó okfejtése. Aztán még megnézte a csoporttal szülei sírját, örökölt kis házát, jó vízi kútját; kirándulást vezetett a hegyekbe, kissé szétzilálva a társaságot: a gyönyörű hegyek után több kilométeren át kukoricaföldek között caplatunk rekkenő hőségben egy poros úton. De: a magyar házba számítógépeket szerzett, ide gyűjti a magyarul nem tudó csángó gyerekeket. Magyar nyelvre tanítja őket, magyar népdalokat énekelnek tanítványai, népviseletben táncolnak. Magyar nyelvű rendezvényeket szervez, fogadja a „Magyarból” érkezett vendégeket. Egyszóval: életben tartja (éleszti?) a magyarságot az elzárt közösségben. Nélkülözhetetlen.

Nyisztor Elena PhD, azaz Tinka

Ő Pusztina apostola. Bukarestben végzett, tanár, néprajzos, az ELTÉ-n volt ösztöndíjas doktorandusz. Tanult Svájcban, Hollandiában. Őt nyelven beszél. Olyan világot ismer belülről, amit - ezen a szinten - senki más. Magyarországon tudományos karrier várna rá, ő azonban visszament. Apója édesanyját, szervezi, fogadja és megvédelmezi a magyarországi csoportokat. Tündéri háza van: parasztház, díszes párnával, tornáccal, stílusos ajtókkal, ablakokkal. Tanítja magyarra a pusztinai gyerekeket. Hite törtélen.

- Mi lesz tíz év múlva Csángóföldön? - kérdezték valaki.
- Azt nem tudom, de jobb lesz, mint most. Most sokkal jobb, mint tíz évvel ezelőtt volt, és ezután is csak jobb lehet.
Hite törtélen.
- Gyerekek minél többet és minél többen. Itt költsétek el azt a pénzt,

amit a nyaralásra szántatok. Ezzel segítitek az ittenieket. Ezeknek az embereknek fogódzót jelent, ha megérkezik egy-egy busz Magyarországról.

Borszán Lajos, a plébános-igazgató

A Gyimesi-szoros után - alig 100 km-re a moldvai csángóktól - megváltozik a világ; más a környezet, mások a porták, más a mentalitás. Pedig ők is csángónak vallják magukat: gyimesi csángóknak. (Hogy milyenek, az egy másik írás témája.)

Gyimesfelsőlök közepén áll egy Makovecz-stílusú, templomformájú épület. Mint később megtudtuk, az Árpádházi Szent Er-

Tinka asszony háza (jobbrol a harmadik a háziasszony)

zsébet Római Katolikus Gimnázium. Igazgatója, Borszán Lajos atya. Az Atya maga a megtestestült bölcsesség. Egy hittérítő jezsuita példabeszédével értette meg velünk, hogyan lehet eredményesen küzdeni: óvatosan; először azt kell megnyerni az ügynek, aki a legbefolyásosabb az adott közösségben. Ő nem tud szenzációt szolgáltatni az erre éhes újságíróknak; őt nem akadályozták a román hatóságok a magyar iskola létrehozásában. Igaz, soha nem lengette a magyar zászlót előtűk, nem büszkélkedett magyarságával; azt hangsúlyozta, hogy tehetséges, szegény gyerekeket juttat majd tudáshoz; nem is ő irta be az alapító okiratba, hogy az iskola tannyelve magyar, hanem a hatóság. Már 85 moldvai csángó gyerek tanul a gyimesi magyar iskolában. Szívesen látja a román felügyeleti szerveket, amelyek soha nem kifogásolták, hogy nem leng az iskolán román lobogó - igaz, magyar sem, de az aulában ott jelzi a kokárda a havortartozásukat.

Az iskola felépítéséhez szükséges tömérédek pénzét magyarországi és osztrák alapítványoktól szerezte, de az iskolát a román állam tartja fenn. Az egykori egyetlen magyar osztály mára teljes vertikumává vált: három óvodás csoportjuk, ugyanennyi alsós osztályuk van; az idén érettségizett az első középsikolai osztályuk, a következő években már két-két osztály tanul évfolyamonként a középiskolában.

Négy egyéniség, négy módszer. Kitudná eldönteni, melyik a leghasznosabb?

**Kulas Ferenc
(Folytatjuk)**